

„Vacantie in Engeland."

't Was een eigenaardig samentreffen.

Een mijner vrienden, die huiselijken zegen herdacht, vroeg me „op een kop chocolade" — hij is onthouder en ik ben 't bijna. 't Bleek me, dat bij de chocolade hoorden welsmakende gebakjes en een geurige sigaar.

Den avond daarna begon ik aan 't werk van mej. *Kuyper*: „Vacantie in Engeland" en toen ik er voor mijzelf 'n algemeen indruk van gekregen had, moest ik onwillekeurig denken aan chocolade met banket.

De schrijfster heeft het benijdenswaardig voorrecht, veel te kunnen reizen, en ze heeft de gave anderen van haar reizen te laten mee genieten. Totnogtoe hadden haar boeken vooral dit doel en in gedachten noemden wij haar al eens onze Christelijk-nationale reisbeschrijfster, welke post nog steeds vacant was in onze Christelijk-literaire wereld. Ook de uitgever dacht in deze richting, en vond het daarom noodig, den volke kond te doen: Hier hebt ge nu mej. *Kuyper*'s eerste „roman."

„Als 't is!" Het tweede gedeelte van dit boek is een korte, pakkende roman. Maar mej. *Kuyper* richt een „Engelschen" disch aan: den eigenlijken „roman" laat ze voorafgaan door een prettige, lange reisbeschrijving. Deze laatste zouden we kunnen betitelen: „Acht dagen in een Engelsche familie." Terwijl dan de eigenlijke roman bv. zou kunnen heeten: „Het liefde-leven eener Verpleegster." Met 'n paar korte wijzigingen in de twee deelen, zouden dan de katoenen rafeldraadjes, waarmee ze aan elkaar gehecht zijn, gerust doorgeknipt kunnen worden; dan hadden we een afzonderlijke reisbeschrijving, en een afzonderlijke roman. Maar nu ?

Nemen we eerst de reisbeschrijving. *Elze van den Berg* is wijk-verpleegster. Niet slechts om dusdoende haar leven nuttig te besteden, maar ook om op eerlijke wijze haar brood te verdienen. Ze blijkt van goede afkomst, maar de familie heeft een financiële duikeling gemaakt, waarover verder niet uitgeweid wordt; *Elze*'s broer *Wim* toog naar Amerika, waar hij van onderop, als gewoon sjouwer, beginnen moest, en zijzelf ging in de verpleging.

Ze heeft nu drie weken rust. Met de „Batavier" gaat ze naar Engeland, waar ze eerst, in den omtrek van Londen, acht dagen doorbrengt in 't gezin van haar oom, die met haar moeders zuster gehuwd is, om daarna twee weken in pensioen te gaan.

Tante is 'n hartelijke „goeierd," die min of meer 'n Engelsch cachet gekregen heeft, maar 'n Hollandsch hart behield. Oom is de waardige, kreuk- en smetlooze, nooit-uit-den-plooi-rakende, zelfbewuste Engelschman, correct in alles, van wien men zich niet denken kan, dat-ie ook eens als weerbarstig jongeling 't wiegekleed wegsloeg. Voorts is er 'n nicht, *Edith*, 'n mooie verschijning, maar met driemaal ompantserd hart, in wie al de nationale trots gevaaren is, Engelsch in alles, buiten Engelschen slechts barbaren kennende, die, de achttienjarige, haar meerderheid voelt boven de 30-jarige nicht-verpleegster uit polderland, en haar meerderheid toont op een wijze, die „Engelsch" zijn moge, maar met ware, fijne beschaving in lijnrechten strijd is.

Men kan uit deze reisbeschrijving leeren, hoe een fijne, Engelsche huishouding is ingericht; hoe men er huisgodsdienst houdt; waarover men al dan niet spreken mag (o.a. volstrekt niet over z'n „maag"); hoe men er z'n brood bejamt; hoe men er kerkt en vele andere, zoowel wetens- als vergetenswaardige zaken meer.

't Past ons natuurlijk niet mej. K. voor te schrijven 't milieu, waarin ze zich bewegen moet, maar als ze eens kans krijgt, zoowel in Amerika als in Engeland te vertoeven in wat men meer noemt de „volks"-kringen, en dan liefst die, waarin het calvinisme en puritanisme nog terdege nâwerkt . . . ze zou in haar beschrijvingen voor een deel van ons volk nóg meer interessant zijn. We zouden de schrijfster ook wel eens onder buitenlandsche geestverwanten willen zien — de verf van haar tafereelen zou frisscher zijn nog!

En nu de roman. *Elze van den Berg*, de Hollandsche verpleegster, dertig jaar, is in één opzicht niet makkelijk te voldoen. Naar eigen getuigenis, zal ze alleen een huwelijk aangaan, als 't tot haar komt in een „prachtuitgave." Met de „goedkooppe editie" is zij niet tevreden. Gelukkig voor ons, mannen, dat in 't algemeen onze lieve, blozende Hollandsche maagdekens er anders over denken, en de „goedkooppe" uitgave ook wel willen, als ze maar solide is. Edoch, elk z'n smaak. *Elze* van den Berg zoogood als een ander!

Die „prachtuitgave" ontmoet zij te Crowborough, Moorside,

in pensioen. En wel in den vorm van dr. Izard, beroemd Londensch geneesheer.

Elze en hij zijn nu de hoofdfiguren in den roman. Om hen heen ziet men mrs. *Scott*, een verstandige Christelijke weduwe met twee lieve, gehoorzame kinderen, van wie men de grootste moeite heeft te gelooven, dat ze uit en van zichzelf geneigd zijn tot alle kwaad, zooals wij; voorts een nuldig Engelsch paar in de wittebroodsdagen, welk paar in al zijn nulligheid wordt geteekend, en dan twee Hollandsche zusters, een leelijke met 'n hart van goud, en een mooie flirtster, poeslief tegen de buitenwereld, aaiend en aanhalerig, maar een echte Megeer voor haar zuster.

De „mooie" tracht dr. Izard in te palmen, en 't schijnt, dat deze niet ongevoelig is voor haar vrouwelijk schoon en de aantrekkingskracht harer lieve manieren. Maar in werkelijkheid leert hij *Elze* hoogachten; zijn achting neemt toe en wordt innige sympathie en deze verdiept zich tot een groote liefde.

Bij *Elze* gaat het denzelfden weg. Eerst neemt ze nauwelijks notitie van den Londenschen arts — 'n meisken van dertig verliest niet als 'n bakvischje — maar ook de vrouw van veel ervaringen, die 't leven en de menschen kent, die met geen „goedkooppe editie" tevreden is, volgt de wet der aantrekking, als maar de juiste magneet in haar nabijheid komt . . . *Elze* raakt verliefd, dat het den bodem harer ziel beroert!

En nu komt het ons meest sympathieke deel van den roman: De strijd, dien ze te voeren heeft tusschen de gehoorzaamheid aan God en haar aardse liefde! Dr. Izard is een nobel man, maar atheïst. Beide levensbeschouwingen staan absoluut tegen elkander over. De strijd voor *Elze* is zwaar, maar in de moedigheid des Heeren behaalt ze de overwinning, al zal ze tot het einde toe de litteekens van den strijd dragen in haar ziel.

Dit alles speelt zich af in de korte spanne tijds van veertien dagen: de eerste kennismaking, de verliefding, de zelfstrijd, de verzoeking, de overwinning — alles. Maar in het liefdeleven gelden de gewone wetten niet der natuur. . . .

Genoeg, om lezer en lezeres te doen begrijpen, wat hun dit boek geeft. Dat het in den huiselijken kring, van hand tot hand gaande, met graagte gelezen wordt, kan ik uit eigen ervaring bevestigen.

P. BR.

Nederlandsche Menu's.

Waarmede zouden we deze „Peper-en-zout-rubriek" beter kunnen beginnen, dan met een praatje over *menu's*, of, zooals we eigenlijk moesten schrijven in Nederland, over *spijskaarten*. Niet dat we onder het hoofdje „Peper en Zout" steeds willen schrijven over het „materieele," over het eten en wat daarmede in verband staat, — dat zou een te letterlijke opvatting van ons opschrift zijn. Ook wil deze rubriek zich niet verbeelden, de andere artikelen in ons Blad smakelijker te maken; dat hebben ze waarlijk niet noodig! Neen, ons plan is, om onder den hoofdtitel „Peper en Zout" en met de onderteekening „Kruidnagel," nu en dan iets te geven, dat het gemakkelijker maakt, de zwaardere spijzen te verteren. Wat peper, wat zout, zoo'n kruidnageltje — ze geven zoo eens even een aangenaam, prikkelend, opwekkend smaakje; ze wekken den eetlust naar de spijzen der „solide" schotels eens opnieuw op! — En waarmee zouden we dan beter deze rubriek kunnen „openen," dan met een praatje over „spijskaarten?" Want wat er ook op onze spijskaarten voorkomt — peper, zout en kruidnagels niet. Daarom kunnen wij, waardig drietal, wel het best eens *gekruid* de waarheid zeggen over die „dingen," die meestal vlak naast ons op tafel liggen.

Menu's! Ja, waarom moeten die dingen nu Fransch worden genoemd en in 't Fransch zijn opgesteld? Hebben wij, Nederlanders, dan niet eens benamingen voor 't geen wij *eten*? Als een Nederlander op de geschreven of ge-